

Institut výzkumu školního vzdělávání  
a Katedra pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity  
pořádají

## **SERIÁL METODOLOGICKÝCH WORKSHOPŮ (SEME 2013)** pro studenty doktorských studijních programů s pedagogickým zaměřením

Vážení studenti doktorských studijních programů na (PdF) MU,

dovolujeme si Vás tímto pozvat na seriál workshopů z pedagogické metodologie, který sestává z pěti akcí, jež budou vedeny zkušenými odborníky v oboru.

Zájemci se mohou přihlásit do 7. 1. 2013 na e-mail: [spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz) (závazná přihláška na workshopy je součástí přílohy). Účast na workshopech je bezplatná. Počet míst je však omezen. Zájemci o workshopy jsou evidováni chronologicky. Přednost budou mít ti studenti, kteří se přihlásí dříve. Zájemce, kteří se na workshopy přihlásí, ale ze závažných důvodů se nebudou moci zúčastnit, prosíme, aby o této skutečnosti informovali organizační tým seriálu. Jejich místo bude postoupeno dalším zájemcům.

Podrobnější informace jsou k dispozici níže, v případě specifických dotazů kontaktujte:

- Bc. Michaelu Spurnou; [spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz), tel. 549 491 677  
(organizační otázky)
- doc. Mgr. et Mgr. Kateřinu Vlčkovou, Ph.D.; [vlckova@ped.muni.cz](mailto:vlckova@ped.muni.cz), tel. 549 495 199  
(odborné otázky).

Za organizační tým

Kateřina Vlčková a Tomáš Janík  
KPed a IVŠV PdF MU

**Odborná garance workshopů:** doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.; doc. PhDr. Mgr. Tomáš Janík, Ph.D.; prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.; doc. PhDr. Michaela Píšová, M.A., Ph.D.

**Organizační tým:** doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.; Bc. Michaela Spurná, Mgr. Tomáš Janko, Ph.D.

# Harmonogram workshopů SEME 2013

15. 1. 2013      **Design výzkumu a výzkumná otázka**  
(Jan Mareš, Stanislav Ježek & Marek Lauermann)
24. 1. 2013      **Základy statistického zpracování dat v SPSS I**  
(Martin Jelínek & Helena Klimusová)
31. 1. 2013      **Základy statistického zpracování dat v SPSS II**  
(Martin Jelínek & Helena Klimusová)
7. 2. 2013        **Faktorová analýza s příklady zpracování dat  
z pedagogických výzkumů v SPSS**  
(Martin Chvál & David Greger)
14. 2. 2013      **Co a jak psát a nepsat do odborného textu  
(v pedagogických vědách)**  
(Tomáš Janík, Petr Knecht & Tomáš Janko)

# Charakteristika workshopů SEME 2013

## Workshop A\_Design výzkumu a výzkumná otázka

Úterý 15. 1. 2013 od 9:30 do 13:00, PdF MU, Poříčí 31, učebna 30

Na základě pozitivních ohlasů nabízíme obdobu metodologického workshopu uskutečněného na konferenci České asociace pedagogického výzkumu v Brně 2011.

**Anotace:** Workshop se zabývá tématem designu v pedagogickém výzkumu. Především se zaměřuje na nastínění zákonitostí „úspěšného“ operování s výzkumnými otázkami, cíli a smyslem výzkumu, metodami, výzkumným vzorkem. Stejně jako logikou výzkumu a očekáváními spojenými s výsledky výzkumu v pedagogických vědách. V úvodu workshopu proběhne stručné seznámení s danou problematikou, následně budou účastníci workshopu rozděleni do tří skupin, ve kterých bude probíhat intenzivní diskuse k vlastním výzkumným designům studentů.

**Cílová skupina:** Primárně studenti 1. a 2. ročníku doktorského studia. Maximální kapacita workshopu je 45 studentů. Studenti budou na základě anotací výzkumných témat rozděleni do tří skupin. Upřednostněni budou studenti dříve přihlášení a studenti s kratší dobou studia. Kritériem pro definitivní zařazení účastníku workshopu je také kvalita anotací představujících jejich výzkumný design.

**Předpoklady, požadavky:** Před realizací samotného workshopu je nutné nejpozději do 7. 1. 2013 zaslat anotaci vašeho výzkumného designu (disertační či jiný výzkum) v maximálním rozsahu do 250 slov na emailovou adresu [spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz). Anotace by měla obsahovat podrobnější popis výzkumného tématu, cílů, výzkumných otázek, výzkumného designu. Stejně jako představení použitých výzkumných metod, výběru výzkumného vzorku, předpokládaného způsobu analýzy dat a naznačení očekávaných (resp. předběžných) výsledků. Na základě zaslaných anotací budou zájemci rozděleni do jednotlivých dimenzí workshopu a budou jim také přiděleni odborníci z řad lektorů.

### Lektoři:

**Mgr. et Mgr. Jan Mareš, Ph.D.**

Katedra psychologie a Katedra sociální pedagogiky PdF MU, Katedra psychologie a Institut výzkumu dětí, mládeže a rodiny FSS MU  
<https://is.muni.cz/osoba/jmares>

**Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.**

Katedra psychologie a Institut výzkumu dětí, mládeže a rodiny, Fakulta sociálních studií MU  
<http://is.muni.cz/osoba/18832>

**Mgr. Marek Lauer mann**

Projektový manažer ZŠ a MŠ Jihomoravské náměstí 2, zástupce ředitelky

[http://www.zsjihomoravske.cz/index.php?option=com\\_content&view=article&id=67&Itemid=73](http://www.zsjihomoravske.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=73)



## Workshop B\_ Základy statistického zpracování dat v SPSS I

Čtvrtek 24. 1. 2013 od 14:00 do 17:00, PdF MU, Poříčí 7/9, učebna 50

Pro velký zájem studentů doktorských studijních programů na PdF MU nabízíme workshopy ke zpracování kvantitativních dat v nejčastěji používaném programu v sociálních vědách SPSS. Doporučujeme této příležitosti využít, jelikož tyto workshopy nejsou součástí standardní nabídky v doktorských studijních programech. Workshop povedou zkušení lektori a výzkumníci z Psychologického ústavu Filozofické fakulty MU a Akademie věd ČR.

**Anotace:** Workshop seznamuje se základy zpracování dat ve statistickém softwaru SPSS. Zaměřuje se na témata: příprava dat, jejich kontrola a transformace, základy práce se syntaxí a deskriptivní statistikou, práce s tabulkami, grafy. Druhá část workshopu (viz níže) se zaměřuje na ukázky základních statistických testů, např. korelace, t-test, chí-kvadrát a další.

**Předpoklady, požadavky:** Účastníci si s sebou přinesou notebook s nainstalovaným SPSS (na MU je možné získat studentskou licenci přes [is.muni.cz](http://is.muni.cz)). Pokud nemáte notebook a SPSS nemůžete získat, kontaktujte s předstihem Bc. M. Spurnou ([spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz)). Databáze pro práci s daty bude poskytnuta lektory (jednotná pro účely cvičení).

Maximální kapacita workshopu je 25 studentů. Studenti budou do workshopu zařazeni v pořadí, v němž se přihlásili. Upřednostnění budou studenti druhého a třetího ročníku doktorského studia.

### Lektori:

**PhDr. Martin Jelínek, Ph.D.**

Psychologický ústav Akademie věd ČR, Psychologický ústav Filozofické fakulty MU  
<http://is.muni.cz/osoba/21233>

**Mgr. Helena Klimusová, Ph.D.**

Psychologický ústav Filozofické fakulty MU  
<http://is.muni.cz/osoba/7213>



## Workshop C\_ **Základy statistického zpracování dat v SPSS II**

Čtvrtek 31. 1. 2013 od 14:00 do 17:00, PdF MU, Poříčí 31, učebna 30

**Anotace:** Workshop seznamuje se základy zpracování dat ve statistickém softwaru SPSS. První část workshopu v předchozím termínu (viz výše) zahrnuje témata jako příprava dat, jejich kontrola a transformace, základy práce se syntaxí a deskriptivní statistikou, práce s tabulkami a grafy. Tato druhá část workshopu předpokládá zvládnutí témat z první části workshopu a zahrnuje ukázky základních statistických testů, např. korelace, t-test, chí-kvadrát a další.

**Předpoklady, požadavky:** Účastníci si s sebou přinesou notebook s nainstalovaným SPSS (na MU je možné získat studentskou licenci přes [is.muni.cz](http://is.muni.cz)). Pokud nemáte notebook a SPSS nemůžete získat, kontaktujte s předstihem Bc. M. Spurnou z IVŠV ([spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz)). Databáze pro práci s daty bude poskytnuta lektory (jednotná pro účely cvičení).

Maximální kapacita workshopu je omezena na 25 studentů. Zájemci budou do workshopu řazeni v pořadí, v němž se přihlásili. Upřednostněni budou studenti druhého a třetího ročníku a studenti, kteří absolvovali Workshop B\_ Základy zpracování dat v SPSS I (čtvrtek 24. 1. 2013 – viz výše).

### **Lektoři:**

#### **PhDr. Martin Jelínek, Ph.D.**

Psychologický ústav Akademie věd ČR, Psychologický ústav Filozofické fakulty MU  
<http://is.muni.cz/osoba/21233>

#### **Mgr. Helena Klimusová, Ph.D.**

Psychologický ústav Filozofické fakulty MU  
<http://is.muni.cz/osoba/7213>



## Workshop D\_ Faktorová analýza s příklady zpracování dat z pedagogických výzkumů v SPSS

Čtvrtek 7. 2. 2013 od 13:00 do 17:00, PdF MU, Poříčí 31, učebna 30

Na základě pozitivních ohlasů nabízíme obdobu metodologického workshopu uskutečněného na konferenci České asociace pedagogického výzkumu v Praze 2012.

**Anotace:** V pedagogice a dalších příbuzných vědách není často možné měřit koncepty přímo (nejsou pozorovatelné). Je však možné tyto koncepty, latentní proměnné, zkoumat pomocí jiných proměnných, které přímo měřit můžeme (jsou pozorovatelné) a o kterých lze realisticky přepokládat, že jsou indikátory latentní proměnné. Například obecné nadání žáka přímo měřitelné není, ale lze přepokládat, že rozumným indikátorem obecného nadání žáka jsou jeho (pozorovatelné) výsledky v testech z různých předmětů. K nalezení latentních proměnných lze využít faktorovou analýzu. Variabilitu mezi obvykle velkým počtem pozorovaných proměnných se ve faktorové analýze snažíme popsat pomocí menšího počtu latentních proměnných. V rámci kurzu si nejprve představíme základní ideu modelu faktorové analýzy a následně si ukážeme zpracování reálných dat získaných v pedagogickém výzkumu. Na baterii postojových škál budeme demonstrovat rozdíl mezi indexy a faktory pro další výzkumné analýzy. Na příkladech reálných dat poukážeme na využití faktorové analýzy pro rozhodování při konstrukci výzkumných metod. Důraz bude kladen na odlišení toho, co z dat vychází a co ovlivňuje výzkumník svým rozhodováním při volbě parametrů faktorové analýzy (volba metody redukce dimenzí, podmínky této redukce, volba metody rotace). Diskutovány budou tyto volby na základě vybraných parametrů (procento vysvětleného rozptylu celkem a jednotlivými faktory, matice faktorových zátěží).

**Předpoklady, požadavky:** Nebude předpokládána hlubší znalost statistiky, výklad začneme od korelačních koeficientů. Kolegové—nematematici se tedy nemusí obávat – výklad nebude příliš technický, důraz se bude klást na porozumění možnostem využití faktorové analýzy a konkrétního zpracování dat v softwaru SPSS.

Maximální kapacita workshopu je 25 zájemců. Zájemci budou do workshopu řazeni v pořadí, v němž se přihlásili. V případě velkého zájmu budou upřednostněni studenti, u nichž bude ověřeno (na základě poskytnuté anotace), že v rámci svého výzkumného designu plánují aplikovat faktorovou analýzu jako jednu z výzkumných metod.

### Lektoři:

#### **PhDr. Martin Chvál, Ph.D.**

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání PedF UK, dříve ředitel CERMAT

[http://userweb.pedf.cuni.cz/uvrv/index.php?option=com\\_content&view=article&id=79%3A  
martin-chval&catid=36&Itemid=54](http://userweb.pedf.cuni.cz/uvrv/index.php?option=com_content&view=article&id=79%3Amartin-chval&catid=36&Itemid=54)

#### **PhDr. David Greger, Ph.D.**

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání PedF UK

[http://userweb.pedf.cuni.cz/uvrv/index.php?option=com\\_content&view=article&id=75%3A  
davidgreger&catid=36&Itemid=54](http://userweb.pedf.cuni.cz/uvrv/index.php?option=com_content&view=article&id=75%3Adavidgreger&catid=36&Itemid=54)



## Workshop E\_ Co a jak psát a nepsat do odborného textu (v pedagogických vědách)

Čtvrtek 14. 2. 2013 od 14:00 do 17:00, PdF MU, Poříčí 31, učebna 30

Na základě vyjadřované potřeby studentů doktorských studijních programů na PdF MU nabízíme workshop typu „psaní odborného textu“.

**Anotace:** Realizace výzkumu určité problematiky v určitém oboru podléhá určitým zvyklostem a pravidelnostem. Oborné texty jakožto výstupy z výzkumných projektů mají určité náležitosti. V posledních letech se vlivem fenoménu „publikuj ze všech nejvíc, nebo zhyneš“ do značné míry rozšířila praxe, kdy zejména začínající autoři píšou své texty dříve, než se seznámí s tím, co je „lege artis“ v jejich oboru či problematice. Výsledkem je neobyčejně zajímavý korpus odborných textů, jež jsou plné chyb a prohřešků vůči „lege artis“. Lektori, kteří workshop povedou, se dlouhodobě zabývají sbíráním, analyzováním a komentováním těchto textů. V současné době mají k dispozici dostatek materiálu na to, aby mohli s účastníky workshopu rozebírat problém vyjádřený v jeho názvu – tedy: co a jak psát a nepsat do odborného textu (v pedagogických vědách).

**Předpoklady a požadavky:** Nejsou specifikovány.

Kapacita workshopu je omezena na 50 studentů.

### Lektoři

**doc. PhDr. Mgr. Tomáš Janík, Ph.D., M.Ed.**

Vedoucí Institutu výzkumu školního vzdělávání PdF MU, dříve také Výzkumný ústav pedagogický v Praze

<https://is.muni.cz/osoba/17210>

**Mgr. Petr Knecht, Ph.D.**

Institut výzkumu školního vzdělávání PdF MU

<https://is.muni.cz/osoba/knecht>

**Mgr. Tomáš Janko, Ph.D.**

Institut výzkumu školního vzdělávání PdF MU

<https://is.muni.cz/osoba/104778>

# Přihláška na metodologický workshop SEME 2013

Jméno, příjmení, titul:

UČO (na MU):

E-mail:

Telefon:

Ročník, obor studia:

Fakulta, univerzita:

Školitel:

Závazně se přihlašuji na následující workshopy:  
(nehodící se vymažte)

- A) 15. 1. 2013\_ Design výzkumu a výzkumná otázka**  
(prerekvizita: do 7. 1. 2013 zaslat anotaci designu výzkumu na adresu [spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz))
- B) 24. 1. 2013\_ Základy statistického zpracování dat v SPSS I**  
(prerekvizita: vlastní notebook s nainstalovaným programem IBM SPSS Statistics)
- C) 31. 1. 2013\_ Základy statistického zpracování dat v SPSS II**  
(prerekvizita: vlastní notebook s nainstalovaným programem IBM SPSS Statistics)
- D) 7. 2. 2013\_ Faktorová analýza s příklady zpracování dat v SPSS**  
(prerekvizita: vlastní notebook s nainstalovaným programem IBM SPSS Statistics)
- E) 14. 2. 2013\_ Co a jak psát a nepsat do odborného textu (v pedagogických vědách)**

Závaznou přihlášku prosím zašlete nejpozději do 7. 1. 2013 na adresu: [spurna@ped.muni.cz](mailto:spurna@ped.muni.cz).